

9. 1. 2007

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Blankosměnka

Blankosměnka (tedy tzv. směnka neúplná) je směnka, která v okamžiku své emise záměrně a dočasně postrádá minimálně jednu svoji podstatnou náležitost, případně směnečnou doložku. Jedná se tak o směnku (ať již vlastní nebo cizí) s neúplným obsahem, která je emitována s vědomím, že ji její držitel na základě dohody o vyplňovacím právu následně doplní na směnku úplnou.

Pojmovým rysem blankosměnky je tedy její neúplnost, avšak pouze taková, která nezpůsobuje její neplatnost. Neúplnost blankosměnky proto předně nesmí být náhodná, ale záměrná. Neúplnost navíc může být pouze dočasná, nikoliv trvalá. V době emise blankosměnky musí o její neúplnosti vědět jak její tzv. blankopodpisatel (k objasnění tohoto pojmu blíže viz následující výklad), tak i nabyvatel.

Jak již bylo uvedeno shora, blankosměnka může postrádat buď jednu či více podstatných náležitostí (např. směnečnou sumu - pak jde o tzv. zárodek platné směny), nebo může obsahovat všechny podstatné náležitosti a chybí v ní pouze jedna či více směnečných doložek (např. datum splatnosti - jde tedy o směnku platnou, ale s neúplným obsahem).

V obou výše uvedených případech však blankosměnka musí být podepsaná tzv. blankopodpisatelem. Blankopodpisatelem bývá zpravidla výstavce (emitent) blankosměnky. Je-li však blankosměnka emitována v podobě blankoakceptu (což je z povahy věci možné pouze u směny cizí), je jejím blankopodpisatelem a emitentem příjemce směny. Je-li blankosměnka vystavena v podobě blankoavalu (tzn. tvoří-li její obsah pouze rukojemské prohlášení), je jejím blankopodpisatelem a emitentem pouze osoba přebírající rukojemství, tj. blankoavalista.

Vzhledem k tomu, že blankosměnku nemůže vyplnit jen tak kdokoli, musí blankopodpisatel udělit prvnímu jejímu nabyvateli vyplňovací právo. Pouze on je blankosměnku oprávněn vyplnit.

Vyplněním blankosměnky je odstraňována její neúplnost. Vyplňovací právo vzniká na základě dohody, jejímiž účastníky jsou blankopodpisatel a první nabyvatel směny.

Smlouva o udělení vyplňovacího práva může být uzavřena jak písemně, tak ústně (teoreticky vztato i konkludentně, tedy mlčky). S ohledem na právní jistotu obou smluvních stran lze písemnou formu smlouvy jen doporučit. Obsahem smlouvy bude zpravidla dohoda o tom, jak má být blankosměnka doplněna (tj. jaké údaje mají být doplněny a případně i jakým způsobem). Smlouva o udělení vyplňovacího práva musí být uzavřena tak, aby její účinky nastaly nejpozději ke dni emise blankosměnky (tj. ke dni odevzdání blankosměnky jejímu prvnímu nabyvateli).

Blankosměnka (její obsah) může být doplněna osobou k tomu oprávněnou, a to pouze jednou. Vyplněním blankosměnky vyplňovací právo zaniká (bez ohledu na to, zda byla blankosměnka vyplněna v souladu s podmínkami dohodnutými ve smlouvě o udělení vyplňovacího práva nebo v rozporu s nimi). Vyplňovací právo nemůže být ani platně postoupeno na jinou osobu, nemění-li se tím zároveň i majitel blankosměnky.

Vyplnění blankosměnky v rozporu se smlouvou o udělení vyplňovacího práva patří k hlavním rizikům, kterým musí směnečný dlužník v případě souhlasu s vystavením blankosměnky čelit. Je proto jenom logické, že směnečného dlužníka takovýto exces neváže. Uplatnění vadně vyplněné směny se naopak může směnečný dlužník bránit pomocí tzv. námitky excesivního vyplnění blankosměnky.

Závěrem je vhodné uvést, že se blankosměnka i přes značnou kusost právní úpravy používá v praxi poměrně často, zpravidla jako zajišťovací prostředek. V takovém případě má totiž její držitel díky výše uvedeným specifikům možnost doplnit obsah blankosměnky takovým způsobem, aby přesně odpovídal obsahu zajištěného závazku (tedy např. aby výše směnečné pohledávky odpovídala výši dluhu, jehož úhradu má směnka zajišťovat).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Smluvní autonomie vs. ochrana slabší strany v moderním kontraktačním právu](#)
- [Reklamace vad stavby](#)
- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Oceňování nemovitosti a přiměřená náhrada při zrušení spoluvlastnictví](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel × společnost\)](#)
- [Úročení jistoty \(kauce\), kterou skládá podnájemce nájemci - II. díl](#)
- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní - institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)